

Varoluşçuluk: Jean-Paul Sartre Nedir?

Çalışma Kağıdı

Jean-Paul Sartre'a göre varoluş özden önce gelir; yani insan önce dünyaya gelir, sonra kendi eylemleriyle kendini tanımlar ve özünü yaratır. Bu nedenle insan, mutlak bir özgürlüğe ve bu özgürlüğün getirdiği ağır bir sorumluluğa sahiptir.

Sorular

1. Jean-Paul Sartre'ın felsefesinin temel taşı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öz varoluştan önce gelir.
- B) İnsan kaderinde ne varsa onu yaşar.
- C) Varoluş özden önce gelir.
- D) İnsan, toplumun belirlediği kurallara uymalıdır.

2. Sartre'a göre insan neden 'özgür olmaya mahkumdur'?

- A) Çünkü her zaman doğruyu seçmek zorundadır.
- B) Çünkü dış etkenler onu her zaman yönlendirir.
- C) Çünkü seçim yapmaktan kaçınmaz ve her seçimiyle kendini tanımlar.
- D) Çünkü toplumun beklentilerine uymak zorundadır.

3. 'Kötü niyet' (mauvaise foi) kavramı, Sartre'a göre neyi ifade eder?

- A) Başkalarına karşı yapılan kasıtlı kötülükleri.
- B) İnsanın kendi özgürlüğünü ve sorumluluğunu inkâr etmesini.
- C) Toplumun ahlaki kurallarına uymayı.
- D) Varoluşun anlamsızlığını kabullenmeyi.

4. Sartre'ın 'İnsan özgür olmaya mahkumdur' sözünü bir örnekle açıklayınız?

5. Sartre'a göre 'kötü niyet' (mauvaise foi) ne anlama gelir?

6. Tanımla: Varoluşçuluk'ta temel ilke nedir?

7. Tanımla: Sartre'a göre insanın temel durumu nedir?

8. Tanımla: 'Kötü niyet' (mauvaise foi) ne demektir?

Cevap Anahtarı

1. C) Varoluş özden önce gelir. — Sartre'a göre, insan önce dünyaya gelir ve sonra kendi eylemleriyle kendi özünü, yani ne olacağını belirler. Bu nedenle 'varoluş özden önce gelir'.
2. C) Çünkü seçim yapmaktan kaçınmaz ve her seçimiyle kendini tanımlar. — Sartre'a göre insan, seçim yapma zorunluluğundan asla kurtulamaz. Her durumda bir seçim yapar ve bu seçimler onun kimliğini oluşturur, bu yüzden 'özgür olmaya mahkumdur'.
3. B) İnsanın kendi özgürlüğünü ve sorumluluğunu inkâr etmesini. — Kötü niyet, insanın kendi özgürlüğünü ve bu özgürlüğün getirdiği sorumluluğu reddederek, kendini bir rol veya dışsal bir nedene indirgemesi durumudur.
4. Bir öğrencinin üniversite bölümünü seçmesi durumunda, bu seçimde ailesinin baskısı, arkadaşlarının yönlendirmesi veya popüler meslekler gibi dış etkenler olsa bile, nihai kararı veren ve bu kararın sonuçlarıyla yüzleşecek olan bizzat kendisidir. Sartre'a göre, bu seçimi yaparken tamamen özgürdür ve seçtiği yolun sorumluluğunu taşır. Başka bir deyişle, 'yapmamayı' seçme özgürlüğü de dahil olmak üzere, her durumda bir seçim yapmak zorundadır.
5. Bir garsonun, sadece bir 'garson' rolünü oynamak için aşırı bir çabayla hareket etmesi, Sartre'a göre 'kötü niyet' örneğidir. Garson, sanki bir rolü canlandırıyormuş gibi davranarak, kendi bireyselliğini ve özgürlüğünü inkâr eder. Kendi özgür seçimlerini ve durumunu bir rolün içine hapsedmeye çalışır, böylece sorumluluktan kaçınır. Oysa garson, rolünü oynamayı seçen, bu rolü sorgulayabilen ve farklı bir şey olabilme potansiyeline sahip bir insandır.
6. Varoluş özden önce gelir.
7. Mutlak özgürlük ve bu özgürlüğün getirdiği sorumluluk.
8. İnsanın kendi özgürlüğünü ve sorumluluğunu inkâr ederek bir rol veya kimlik içine hapsolması.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.